

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/36/2018
Identifikačné číslo spisu: 7015200084
Dátum vydania rozhodnutia: 08.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7015200084.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a z členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Eriky Šobichovej v právnej veci žalobcu: RELAX s.r.o., Grunt 30, Medzev, právne zastúpeného P. X. B., X., vedúcim právneho útvaru RELAX s.r.o., kancelária Letná 40/209/2, Košice, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu SR, Banská Bystrica, Lazovná 63, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/487650/2014/4897 zo dňa 5. novembra 2014, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/7/2015-100 zo dňa 1. júna 2017

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/7/2015-100 zo dňa 1. júna 2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Rozhodnutím č. 711/230/29168/11/Kov zo dňa 29.12.2011 Daňový úrad Moldava nad Bodvou (ďalej len „správca dane“) podľa § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách a sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) bol vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie II. štvrťrok 2009 v sume 8.372,42 eur daňovému subjektu.

2. Podkladom pre vydanie dodatočného platobného výmeru, ktorým bol vyrubený rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie II. štvrťrok 2009, bol protokol z daňovej kontroly na DPH za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2009 č. 711/320/228441/2011/Rsn zo dňa 04.11.2011 a dodatok č. 1, ktorý bol so žalobcom prerokovaný a doručený v zmysle § 15 ods. 12 zákona č. 511/1992 Zb. dňa 15.12.2011. Rozhodujúcou skutočnosťou pre vydanie rozhodnutia boli závery správcu dane o porušení § 49 a § 51 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) tým, že žalobca nepreukázal, že fakturované služby prijal od osoby uvedenej na faktúrach. Daňový subjekt podal v zákonom stanovenej lehote dňa 25.01.2012 odvolanie proti dodatočnému platobnému výmeru Daňového úradu Moldava nad Bodvou č. 711/230/29168/11/Kov zo dňa 29.12.2011. Daňový subjekt predmetné odvolanie na výzvu správca dane doplnil podaním zo dňa 16.03.2012. Žalovaný daňové konanie vo veci

odvolania prerušil z dôvodu, že začalo konanie o predbežnej otázke. Rozhodnutím č.1100303/1/487650/2014/4897 zo dňa 05.11.2014 žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Moldava nad Bodvou č. 711/230/29168/11/Kov zo dňa 29.12.2011.

3. Žalobca podal osobne dňa 23.01.2015 žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu daňových orgánov na Krajský súd v Košiciach, ktorý v konaní podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a žalobu zamietol. Návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby krajský súd zamietol.

4. Krajský súd rozhodnutie odôvodnil tým, že k tvrdeniam žalobcu uvedených v žalobe, že v roku 2009 nemohol byť v pracovnom pomere, žalovaný uviedol, že tieto dôkazy neboli predložené ani počas daňovej kontroly, ani v odvolacom konaní. Konštatoval však, že okolnosti, za ktorých sa P. X. B. stal splnomocneným zástupcom žalobcu, nie sú podstatné pre posúdenie veci a nepreukazujú opodstatnenosť uplatneného práva na odpočítanie dane žalobcom z faktúr od fyzickej osoby P. X. B. a nepreukazujú ani nesprávnosť záverov správcu dane a žalovaného. Žalovaný vo svojom rozhodnutí neuviedol, že P. X. B. bol v pracovnom pomere so žalobcom, len v súvislosti s námietkou nespravodlivého prenášania dôkazného bremena poukázal na skutočnosť, že P. X. B. je právnym zástupcom žalobcu, a keďže podľa preverovaných zmlúv mal byť aj dodávateľom tejto spoločnosti, mal nielen dostatok možností, ale aj povinnosť preukázať opodstatnenosť nároku na odpočítanie dane z faktúr vystavených fyzickou osobou P. X. B. Podľa žalovaného v danej veci je rozhodujúce, že dodávateľ žalobcu JUDr. Peter Blaško, CSc. - TRIO SERVICE, Bernolákova 31, Košice, v zdaňovacom období II. štvrtýrok 2009 vystavil faktúry pre žalobcu, z ktorých si žalobca neoprávnené odpočítal daň, pretože nepreukázal, že fakturované služby prijal od osoby uvedenej na faktúrach. V danej veci nebolo spochybnené to, že žalobca poskytol služby svojim obchodným partnerom, ale žalobca nepreukázal, že prijal služby od fyzickej osoby P. X. B. Žalobca ako dôkaz reálneho dodania služieb fakturovaných fyzickou osobou P. X. B. predložil iba faktúry s prílohami (vyhodnotenia a zmluvy), pokladničné doklady, faktúry vystavené pre odberateľov P. A., P. W., P. E., ktoré boli zaúčtované v účtovníctve a poskytol vyjadrenia P. X. B., ktorý vypovedal tak za dodávateľa fakturovaných služieb, ako aj za odberateľa - žalobcu ako splnomocnený zástupca, ale žiadne iné dôkazy preukazujúce reálne dodanie fakturovaných služieb nepredložil. Skutočnosti uvedené v potvrdeniach od odberateľov žalobcu P. A. a P. W., boli všeobecné a neposkytovali overiteľné informácie o tom, ako, v akom rozsahu, na základe akých podkladov mali byť jednotlivé činnosti poskytnuté dodávateľom P. X. B. pre žalobcu. Z predložených potvrdení vyplývalo iba to, že P. X. B. v rokoch 2008 - 2009 v rámci služieb poskytovaných žalobcom vykonával reálne poradenskú činnosť v oblastiach podnikateľského poradenstva, poradenstva, resp. poradenstva exekučných činností v oblasti realít a archívnickú činnosť a poradenstvo osobne v rozsahu podľa potrieb a požiadaviek odberateľa. V archívnických službách mu pomáhal D. F. B., resp. X. A. ml. Tieto potvrdenia preto neboli jednoznačným a nespochybniteľným dôkazom, ktorý by preukazoval, že žalobca si splnil svoju dôkaznú povinnosť a preukázal, že tieto práce a služby skutočne prijal od dodávateľa - fyzickej osoby P. X. B. S týmto vyhodnotením predložených dôkazov súhlasil aj Najvyšší súd SR, ako to vyplývalo z jeho rozsudku z 26.02.2014 sp. zn. 6Sžf/25/2013.

5. Proti napadnutému rozsudku žalobca/sťažovateľ prostredníctvom povereného zamestnanca s právnickým vzdelaním II. stupňa v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 19.10.2017 (č. I. 114-120) z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., t. j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t. j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

6. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal, že žalobné námietky uvedené v odôvodnení rozsudku prvého

stupňa v bodoch na strane 2 -10 napadnutého rozsudku neboli vôbec relevantne preskúmané, uzavreté i zdôvodnené príslušným vyčerpávajúcim spôsobom, ktoré boli jednoznačne a neboli by spochybniteľné ako v súčasnosti sú.

7. Žalobca navrhol zrušiť rozsudok krajského súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Žalobca uviedol, že sú dôvodné obavy o jeho existenciu, ktorá môže byť ohrozená výkonom rozhodnutia o dani, preto navrhol priznať jeho podaniu odkladný účinok.

8. Na výzvu na vyjadrenie zaslanú krajským súdom reagoval na kasačnú sťažnosť žalovaný, ktorý uviedol, že k námietkam sťažovateľa, ktoré sa týkajú postupu správcu dane a žalovaného sa už vyjadril k žalobe č. 1100303/1/120295/2015 zo dňa 19.03.2015 na ktorom trvá.

9. Žalovaný zastával názor, že v danom prípade neboli splnené a preukázané podmienky pre odpočítanie dane stanovené zákonom č. 222/2004 Z.z. Žalovaný v danej veci nezistil pochybenie správcu dane v postupe, ani iné porušenie platných zákonov. Žalovaný z obsahu spisu dospel k záveru, že námietky sťažovateľa uvedené v podanej žalobe, ako aj v kasačnej sťažnosti nebolo možné akceptovať a tieto námietky boli neopodstatnené. Správca dane a žalovaný postupovali v súlade s platnými právnymi predpismi. Žalovaný navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

10. Žalobca doplnil kasačnú sťažnosť o Uznesenie Okresného súdu Košice I. č. 26R/4/2016, v ktorom oznámil ukončenie reštrukturalizácie spoločnosti RELAX s.r.o.

11. Žalobca k vyjadreniu žalovaného podal stanovisko (repliku) zo dňa 19.12.2017 nasledovne:

- Nereálne bolo tvrdenie, že hlavná dodávka žalobcu bola realizovaná bez subdodávky TRIO SERVICE. Nikdy by žalobca nemal reálny príjem bez dodania subdodávky hoci boli reálne práce - služby TRIO SERVICE dodané.

- Žalobca reálne realizoval archívnu činnosť, tieto služby v rámci subdodávky TRIO SERVICE boli reálne RELAXU s.r.o. skutočne dodané a v rámci hlavnej dodávky žalobcom reálne odberateľom v Bratislave a okolí dodané.

- Dôkaz, že boli služby reálne dodané sú fotografie z archívov v Bratislave 2008-2009, ktoré sú v spise správcu dane.

- Dokazovanie neuskutočnil správca dane objektívne a reálne, nenaplnil zásadu judikatúry NS SR sp. zn. 1Sžf/83/2015, sp. zn. 8Sžf/36/2010, tvrdenie len preto, že sú prepojené osoby, žalovaného neopravňuje k tomu, aby popieral reálne uskutočnené práce v subdodávke, na to nemá právo, takýto postup nemá oporu v zákone.

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) bez povinného zastúpenia (§ 449 ods. 2 písm. a/ S.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 452 ods. 1 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je dôvodná a v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. je potrebné zrušiť rozhodnutie krajského súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.).

13. Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto najvyšší súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov konania správneho súdu a napadnutého rozhodnutia v rozsahu sťažnostných bodov.

14. Najvyšší súd konštatuje, že v kasačnej sťažnosti videl len minimálne naplnenie kritérií kladené na ňu zákonom (najmä § 440 ods. 2 S.s.p.), z kasačnej sťažnosti sťažovateľa sotva vyrozumel kontúry sťažnostných bodov a aby mohol o kasačnej sťažnosti riadne konať, musel prihliadať aj na argumentáciu sťažovateľa v žalobe proti nečinnosti správneho orgánu.

15. Úlohou najvyššieho súdu bolo preskúmať rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/7/2015-100 zo dňa 01.06.2017, v medziach podanej kasačnej sťažnosti, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj rozhodnutie žalovaného č. 1100303/1/487650/2014/4897 zo dňa 05.11.2014, najmä z toho pohľadu, či kasačné body žalobcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu.

16. Právo na spravodlivý proces zahŕňa právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie veci, do ktorého okrem iného patrí aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené a musí byť z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel k svojmu rozhodnutiu. Aj keď nie je nevyhnutné, aby sa súd vysporiadal s úplne všetkými argumentmi účastníkov, vyjadrenie, ktoré bolo akceptované a malo rozhodujúci vplyv na výsledok sporu, musí byť zdôvodnené jasne a nepochybné.

17. Krajský súd pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku nepostupoval v zmysle vyššie uvedených zákonných pravidiel. Najvyššiemu súdu nie je zrejmé, na základe akých skutkových okolností a dôkazov dospel krajský súd k svojmu záveru, a akým spôsobom na skutkový stav aplikoval relevantné ustanovenia právnych predpisov. Odôvodnenie rozsudku, keď súd len zamietne žalobu, bez toho, aby svoj záver podporil jasnou právnou a logickou argumentáciou, nemožno považovať za presvedčivé a zákonné. Najdôležitejšou časťou odôvodnenia rozsudku je právny názor konajúceho súdu, ktorý odôvodňuje výrok a umožňuje každému pochopiť, prečo konajúci súd vo veci rozhodol tak, ako rozhodol. Keďže výroku rozsudku nekorešponduje relevantné odôvodnenie, najvyšší súd ani nemá možnosť posúdiť, či je rozhodnutie krajského súdu vo výroku vecne správne.

18. Úlohou súdu v preskúmovacom konaní je posúdiť zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu v medziach žaloby, pričom v danom prípade krajský súd týmto spôsobom vôbec nepostupoval a na žalobné námietky nereagoval relevantnou argumentáciou. Namiesto zrozumiteľného a logického vyhodnotenia argumentácie žalobcu vo vzťahu k zisteniam a záverom žalovaného krajský súd len popisne reprodukoval skutkové zistenia žalovaného, pričom vlastná argumentácia súdu vo vzťahu k žalobným námietkam v rozhodnutí chýba. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými žalobnými námietkami žalobcu v bode II. /Dĺžka kontroly a daňového konania/ a v bode III. /Prerušovanie a pokračovanie kontroly a daňového konania/ správnej žaloby. Krajský súd v bodoch 23 až 27 svojho rozhodnutia iba opísal stanovisko žalovaného k namietaným bodom žaloby.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/7/2015-100 zo dňa 01.06.2017 podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude vec opätovne prejednať v medziach podanej správnej žaloby a následne rozhodnúť, pričom krajský súd bude povinný svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť.

20. Podľa § 467 ods. 3 S.s.p. ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

21. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach a vec mu vrátil na ďalšie konanie a v kontexte s vyššie citovaným ustanovením o trovách kasačného konania, o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

22. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.